

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

| | | |
|-------|--|----|
| 1 | Identifikační údaje o škole..... | 3 |
| 1.1 | Název ŠVP..... | 3 |
| 1.2 | Údaje o škole..... | 3 |
| 1.3 | Zřizovatel..... | 3 |
| 1.4 | Platnost dokumentu..... | 3 |
| 2 | Obecná charakteristika školy..... | 4 |
| 2.1 | Velikost školy..... | 4 |
| 2.2 | Lokalita školy..... | 4 |
| 2.3 | Charakter a specifika budovy..... | 4 |
| 3 | Podmínky vzdělávání..... | 6 |
| 3.1 | Věcné podmínky..... | 6 |
| 3.2 | Životospráva..... | 6 |
| 3.3 | Psychosociální podmínky..... | 7 |
| 3.4 | Organizace chodu..... | 7 |
| 3.5 | Řízení mateřské školy..... | 8 |
| 3.6 | Personální a pedagogické zajištění..... | 8 |
| 3.7 | Spoluúčast rodičů..... | 9 |
| 3.8 | Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami..... | 9 |
| 3.9 | Podmínky vzdělávání dětí nadaných..... | 10 |
| 3.10 | Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let..... | 11 |
| 4 | Organizace vzdělávání..... | 12 |
| 5 | Charakteristika vzdělávacího programu..... | 14 |
| 5.1 | Zaměření školy..... | 14 |
| 5.2 | Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu..... | 14 |
| 5.3 | Metody a formy vzdělávání..... | 15 |
| 5.4 | Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných..... | 17 |
| 5.5 | Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let..... | 18 |
| 6 | Vzdělávací obsah..... | 19 |
| 6.1 | Integrované bloky..... | 19 |
| 6.1.1 | Cestou minulou a současnou..... | 19 |
| 6.1.2 | Cestou přírody..... | 21 |
| 6.1.3 | Cestou umění..... | 24 |
| 6.1.4 | Cestou vztahů..... | 27 |
| 6.1.5 | Cestou zdraví a pohybu..... | 31 |
| 6.2 | Popis zpracování třídního vzdělávacího programu..... | 35 |
| 6.3 | Dílní projekty a programy..... | 37 |
| 7 | Systém evaluace..... | 45 |

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Křížem krázem, tam i zpět, poznáváme celý svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola U Kina, Jičín, 17. listopadu 46, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: 17. listopadu 46, Jičín, 50601

KONTAKTY: e-mail: kynclova@msukina.cz,

web: <http://www.msukina.cz>

REDIZO: 691009775

IČO: 71294503

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Zlatuše Kynčlová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: kolektiv učitelek

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Jičín

ADRESA ZŘIZOVATELE: Žižkovo nám.18, Jičín

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: srpen 2023

ČÍSLO JEDNACÍ: MSUK/

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2020

.....
ředitel školy

Mgr. Zlatuše Kynčlová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 146 dětí

Počet tříd: 6 tříd

Počet pracovníků: 23

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy: Mateřská škola je historická dvoupodlažní budova a nachází se v blízkosti historického centra.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy:

Mateřská škola je historická dvoupodlažní budova s vlastní školní jídelnou. Na budovu bezprostředně navazuje rozlehlá zahrada s brouzdalištěm. Provoz školy byl zahájen 24. září 1911. V roce 2003 byla MŠ sloučena se ZŠ do jednoho právního subjektu. Od 2. 1. 2017 je MŠ opět samostatným subjektem.

Současná mateřská škola má šest věkově homogenních tříd stejné velikosti o celkové kapacitě 146 dětí. V přízemí jsou umístěny 3 třídy - 2. třída Včeličky, 3. třída Sluníčka, 4. třída Motýlci, dvě umývárny a šatna, kuchyň, školní jídelna se skladem potravin. V 1. patře budovy se nachází další 3 třídy - 1. třída Žabičky, 5. třída Rybičky a 6. třída Kašpárci, dvě umývárny, dále se zde nachází sborovna, kancelář ředitelky školy, kancelář vedoucí školní jídelny a zástupkyně ředitelky, malá kuchyňka a zázemí pro speciálně pedagogickou péči pro děti s podpůrným opatřením. Každá třída je plně vybavena nábytkem, hračkami a pomůckami.

Mateřská škola je vybavena prádelnou s automatickou pračkou, sušičkou. V suterénu se také nachází plynová kotelná, kde je umístěno zařízení pro dálkové ústřední topení.

Informace z historie školy:

Mateřská škola je více než 100 let stará budova. I když prošla mnohými rekonstrukcemi, její vnitřní stavební uspořádání se nezměnilo.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je historická dvoupodlažní budova s vlastní školní jídelnou. Na budovu bezprostředně navazuje rozlehlá zahrada s brouzdalištěm. Při vstupu do budovy velmi prostorně působí chodby. Na stěnách jsou umístěny didaktické hry. Všechny třídy jsou vybaveny nábytkem, který umožňuje dětem volný a přehledný výběr hraček. Stoly a židle jsou velikostně přizpůsobené věku dětí. Průběžně jsou třídy doplňovány novými pomůckami, hračkami a materiály. Součástí vybavení je IC technika – PC, notebook, tablety, interaktivní panely LCD. Správcem počítačové sítě je informatik zřizovatele. Každá třída je plně vybavena nábytkem, hračkami a pomůckami. Školní zahrada je pravidelně udržována a vybavena čtyřmi pískovišti, která chrání ochranné sítě, brouzdalištěm a herními prvky.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Rozšířit nabídku přírodních prvků na školní zahradě.
- Doplnit třídy o vhodný nábytek a nastavitelné stoly
- Projektová dokumentace k dispozičnímu uspořádání budovy (prostory jídelny, kuchyně, umístění šaten v jiných prostorech)

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Dodržujeme správnou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je však flexibilní a umožňuje činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Zajišťujeme dostatečný prostor pro spontánní hry dětí. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na mráz a ovzduší) a učitelky jim připravují nabídku pohybových činností. Zajišťujeme dostatečný prostor pro spontánní hry dětí. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Minimální doba odpočinku v klidu na lůžku je 0,5 hodiny, následuje postupně vstávání. Dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují. Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Podporovat pohybové aktivity ve třídě, v době pobytu venku a na školní zahradě.

Rozšířit podmínky a pomůcky pro zajištění pohybu a pohybových aktivit ve třídě

3.3 Psychosociální podmínky

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Každá třída si vytváří pravidla společného soužití. Jejich respektováním předcházíme projevům nepřátelství či násilí. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou rády. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Dbáme na dodržování důležitého trojúhelníku pro správný rozvoj dítěte a pohodový pobyt v MŠ, tj. upřímná a otevřená komunikace a vzájemné naslouchání mezi dítětem, učitelem a rodiči.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Neustále hledat vhodné způsoby pedagogického vedení, metody, formy práce - zkvalitnění efektivních komunikačních dovedností, komunikačních pravidel zaměstnanců.
- Využívat zpětné vazby při dalším plánování - hodnocení učitelky, dětí - pravidelné hodnotící kroužky.
- Děti hledají vzájemnou dohodu, kompromis, spolupracují s ostatními.
- Děti se podílí na řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel - řeší konflikt samostatně, ve spolupráci s učitelkou
- Využití školního asistenta napříč třídami

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování a aby se zapojily do organizace činností. Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti tak mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Děti tím nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Děti se do tříd zařazují věkově homogenní s nejvyšším počtem dětí ve třídě 24, s možností využití navýšení kapacity do 26 dětí.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Více realizovat zdravotní cvičení a dbát na správné provádění cviků u jednotlivých dětí - menší skupinky
- Vzájemné překrývání učitelek ve třídě (přibližně 2,5 hod.)
- Zaměřit se na pozorování dětí - portfolia dětí, závěry pro další práci s dítětem.
- Včas zajistit připravené pomůcky na vzdělávací nabídku.
- Zaměřit se na organizaci činností, aby u dětí podporovala tvořivost, aktivitu a samostatnost.
- Využívat vzájemné hospitace, sdílení zkušeností.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek pomocí informačních technologií. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje učitelky do řízení MŠ a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu. MŠ spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy. Spolupráce je navázána se všemi základními školami.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Více rozvíjet spolupráci mateřské školy s rodiči, základními školami, místními spolky a organizacemi.
- Periodické vyhodnocování plánů osobního rozvoje všech zaměstnanců.
- Podporovat týmovou práci - oceňování úsilí, práce druhých.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na naší mateřské škole pracuje tým dvanácti odborně kvalifikovaných učitelek pro učitelství v mateřské škole. Celý pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky aktivně přistupují ke vzdělávání a sebevzdělávání, a tak přispívají k svému profesnímu růstu. Podle podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodiny v době pobytu venku a době oběda. Napříč třídami poskytuje přímou nepedagogickou podporu dětí školní asistentka. Personální posílení mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v osobě pedagogické asistentky. Speciální pedagogickou péči poskytuje na základě doporučení ŠPZ speciální pedagog.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci na základě evaluačních kritérií.
- Využívat reflexi při své práci a zkvalitňovat svou přípravu, plánování, organizaci činností.
- Účastnit se vzdělávacích seminářů - zájem učitelek získávat nové poznatky.
- Zaměřit se na projektování ve třídě - studium odborných knih, metodik
- Zapojit se do center kolegiální podpory

3.7 Spoluúčast rodičů

Snahou učitelek je, aby mezi nimi a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání dítěte i jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení při individuálních konzultacích. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ a účastnit se různých programů. MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Rodičům je nabízen poradenský servis (např. navrhuje možnost odkladu školní docházky, vyšetření logopedem, dalšími od Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. O plánovaných akcích se dočtou na nástěnce třídy. Samozřejmostí jsou nástěnky z dětských prací. Dále mohou rodiče využít možnosti nahlédnout do ŠVP a portfolia svého dítěte. Učitelé chrání soukromí rodin a zachovávají diskretnost v jejich svěřených záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. V MŠ pracuje Spolek rodičů při mateřské škole 17. listopadu, který se podílí na organizaci akcí MŠ a jednotlivých tříd (např. Mikulášská nadílka, Den dětí). Bližší informace Spolku rodičů jsou uvedeny na webových stránkách MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Nadále rozvíjet spolupráci s rodiči, zkvalitňování efektivní komunikace - zaměřovat se na komunikační dovednosti.
- Nabízet rodičům konzultační hodiny - rozhovory nad portfoliem dítěte.
- Podporovat zájem rodičů o společné akce - posilovat vzájemnou důvěru a toleranci.
- Více využívat nástěnky pro prezentaci obsahu vzdělávání.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou zajištěna opatření, která mají vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními. Jsou k

dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Speciálně pedagogickou činnost na základě doporučení školského poradenského zařízení vykonává speciální pedagog. Spolupracujeme se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením a v případě potřeby spolupracujeme s odborníky mimo oblast školství. Poskytujeme dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. V takovém případě se zřizujeme skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Mateřská škola zajistí asistenta pedagoga na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Vzdělávání dětí probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- V případě zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami navázat úzkou spoluprací s rodinou a školským poradenským zařízením.
- Spolupráce učitelek - vypracování PLPP nebo IVP, zvolit vhodné metody a prostředky vzdělávání, pomůcky.
- Vytvořit vhodné podmínky pro pozitivní přijetí do mateřské školy.
- Další vzdělávání učitelek v této oblasti.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro děti mimořádně nadané se vypracovává individuální vzdělávací program, který je doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky. Vytváříme vhodné organizační podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. V případě nadaného dítěte škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání. Při vzdělávání nadaných dětí spolupracujeme s odborníky ze školského poradenského zařízení a zákonnými zástupci dítěte.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vytvořit podmínky pro rozvoj nadání ve všech oblastech, aby nebyl opomíjen rozvoj celkové osobnosti dítěte.
- Upravit potřeby TVP o aktivity vhodné k jejich rozvoji
- Sebevzdělání učitelek v této oblasti.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V případě zařazení dětí mladších 3 let do mateřské školy se učitelky snaží zajistit vhodné podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči. Děti jsou zařazeny do homogenní třídy. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Učitelky se snaží poskytnout těmto dětem dostatečný prostor pro volný pohyb i hru a zároveň zajišťují dětem bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Učitelky činnosti přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Činnosti často střídají kvůli kratší době soustředění a největší prostor ponechávají hře a pohybovým aktivitám. Učitelky uplatňují laskavý přístup k dítěti. V mateřské škole jsou aktivně odněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustrané důvěře a spolupráci s rodinou.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Zaměřovat se na sebeobsluhu, hygienické návyky a samostatnost.
- Využívat efektivní komunikaci s rodiči při výchově a vzdělávání dvouletých dětí.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením. Ve všech třídách je zajištěna rovnováha činností řízených, spontánních i relaxačních. Je upřednostňováno prožitkové a situační učení, spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu, samostatnost, tvořivost, experimentaci a využívání námětů ročních období, starých českých zvyků a obyčejů.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

V naší mateřské škole je šest tříd, zpravidla ve věku od 3 do 6 let. Děti do jednotlivých tříd jsou zařazovány tak, aby ve třídách byly přibližně stejné velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek. Do tříd se převážně zařazují věkově homogenní děti s nejvyšším počtem dětí ve třídě 24, s možností využití navýšení kapacity do 26 dětí. Organizace jednotlivých tříd je podrobněji rozepsána ve školním řádu.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Podle podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodiny v době pobytu venku a době oběda.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola v období od 2. května do 16. května. O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, webu a místním Jičínského zpravodajem.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit možnost, že bude vzděláváno individuálně. Dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání jiným způsobem, je zákonný zástupce povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové MŠ nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku (do 31.5), kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání. V průběhu školního roku lze zahájit individuální vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno řediteli MŠ. V době individuálního vzdělávání je dítě zapsáno v MŠ, ale nemá nárok na účast při akcích či aktivitách školy ani na stravné. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření ani v náhradním termínu, ředitel MŠ ukončí individuální vzdělávání ve správním řízení. Po ukončení individuálního vzdělávání z výše uvedeného důvodu nelze již dítě opětovně individuálně vzdělávat. Odvolání proti rozhodnutí ředitele MŠ nemá odkladný účinek. Podrobnější pravidla individuálního vzdělávání jsou rozepsány ve Školním řádu MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací programu je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do pěti integrovaných bloků. Integrované bloky jsou tvořeny tak, aby zasahovaly všechny vzdělávací oblasti. Integrované bloky jsou společné pro celou školu. Ke každému bloku jsou uvedeny klíčové kompetence, dílčí cíle, výstupy a vzdělávací nabídka, které mají k integrovanému bloku největší vazbu. Integrované bloky doplňují projekty a programy, které se zařazují do plánů v rámci tříd. Jsou realizovány v rámci některé třídy nebo sdružují děti z různých tříd.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Východiskem pro plánování, přípravu a realizaci TVP je pět integrovaných bloků. V ŠVP jsou rozpracovány obecně a na třídní úrovni jsou konkretizovány v podobě ucelené vzdělávací nabídky. Na úrovni třídy je období jednoho bloku rozpracováno do dílčích časových úseků - podtémat a je motivačně propojeno. Toto umožňuje pracovat pružně s ohledem na aktuální možnosti, potřeby i výsledky evaluačních činností. Základním posláním naší mateřské školy je navazovat na výchovu dětí v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťovat všestrannou péči dětem realizací školního vzdělávacího programu, který podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a přispívající ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytvářející základní předpoklady pozdějšího vzdělávání dětí. Za účasti rodičů chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska.

Naše motto: "Nemůžeme všechny děti naučit všechno, ale můžeme je učinit šťastnými."

Chceme prostřednictvím různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a respektováním přirozených lidských potřeb umožnit dítěti objevování světa.

- dítě je chápáno jako jedinečná, neopakovatelná osobnost, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána
- mateřská škola uznává dominantní roli rodiny v rozvoji dítěte a spolupráci s rodinou se maximálně otevírá
- příprava na školu není vyčleňována jako určitý program, který by se orientoval na konkrétní poznatky a zvyky, ale který probíhá prakticky stále
- neklade důraz na sumu vědomostí, ale spíše na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů, čímž dospívá k novým kvalitám

- preferujeme formy, metody: spontánní hra, situační učení, prožitkové učení, hra a komunikace, sociální učení, všestranná podpora činností, experimentace, vedení k samostatnosti
- uplatňujeme individualizační přístup ke každému dítěti

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Metody práce, které upřednostňujeme:

1. Spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu
 2. Samostatnost a tvořivá aktivita
 3. Prožitkové učení
 4. Situační učení
 5. Tvořivá hra a experimentace
 6. Individuální přístup
 7. Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná - spontánní či záměrné učení
- řízené individuální činnosti
 - řízené skupinové činnosti
 - prosociálnost
 - projevovat empatii
 - porozumět vlastním emocím
 - poznávat druhé a chápat jejich emoce
 - posilovat sebeúctu dítěte
 - schopnost morálního úsudku
 - znát sociální normy a pravidla

Využívání námětů ročních období, starých českých zvyků, obyčejů i novodobých místních tradic

Konkrétně na škole preferujeme tyto činnosti, které

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky a znalosti dětí z oblasti zemědělství, práce na poli a zahradách, a které využívají přírodního prostředí k rozvoji poznání
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí, tradice, obyčeje, výlety, divadelní představení)

- zaměřují se na environmentální oblast – aktivně chránit přírodu, provádět ve svém okolí sběr starého papíru, třídit odpadky, jarní úklid, vést děti k práci na školní zahradě, aktivně se podílet na péči o životní prostředí
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování, vytváření hygienických návyků)
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů – vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují seberealizaci ve všech podobách (výtvarně pracovní činnosti, samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů)
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky
- využívají dramatizace (vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybu těla, gesty, mimikou obličeje, zvuky)
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu – jazykové chvilky, individuální logopedická péče
- napomáhají rozvoji pohybových dovedností a schopností dítěte, posilování jeho mravních vlastností a k upevnování jeho zdraví, včetně relaxačních cvičení
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky, vedou děti k samostatnosti
- jsou zaměřené na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti, ICT

Metody vzdělávání:

Vzdělávání uskutečňujeme po celý den pobytu dětí v MŠ – při všech činnostech. Činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých prolínají všechny i relaxační okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi, zejména ve spolupráci s rodinou, místními mateřskými a základními školami. Značný přínos pro rozvoj osobnosti dítěte má i spolupráce s místními spolky a organizacemi.

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím plánů (krátkodobých i dlouhodobých), které jsou zpracovány v souladu s ŠVP.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Plán pedagogické podpory (PLPP) - (podpůrné opatření 1. stupně)

Učitelky mateřské školy zpracují PLP, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projednají jej s ředitelkou školy. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci dítěte podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. Podporu dětem s 1. PO podle PLPP a podle podmínek školy poskytuje školní asistent.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuálně vzdělávací plán (IVP)

Je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně. IVP vytváří učitelky na třídách a má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Učitelky na třídách úzce spolupracují s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících). Pokud není stanoven IVP, vypracovávají učitelky ve třídě PLPP podle doporučení školského poradenského zařízení.

Zodpovědné osoby:

Pro děti se speciálními potřebami, kterým byl přiznán PPP nebo SPC asistent pedagoga, v podobě pedagogické asistentky. Napříč třídami poskytuje přímou nepedagogickou podporu dětí i školní asistentka. Speciální pedagogickou péči poskytuje na základě doporučení ŠPZ speciální pedagog.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickým pracovníkem MŠ s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky. Je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických

obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Optimálně jsme využili výše úvazků učitelek. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení učitelek v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Dětem mladší 3 let poskytuje školní asistent mimo jiné i přímou nepedagogickou podporu dětí spočívající např. nácviku jednoduchých činností, oblékání, stravování, při manipulaci s pomůckami, při podpoře soběstačnosti a motivaci ke vzdělávání. Podporu poskytuje vždy za přítomnosti učitelky.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cestou minulou a současnou

| | |
|-------------------------------------|--|
| Název integrovaného bloku | Cestou minulou a současnou |
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Pěstovat u dětí vztah k rodnému místu a jeho tradicím a poznávat způsob života odlišných kultur. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|---|
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) |
| | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) |
| | poznávání jiných kultur | mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho | vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností | vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|--|--|
| rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije | | dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) |
| projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost | získání relativní citové samostatnosti | prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) |
| | | uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí |
| | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) | spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí | rozvoj kooperativních dovedností | vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) |
| průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit |
| | | učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|--|
| | | porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) |
| | rozvoj a užívání všech smyslů | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat |

6.1.2 Cestou přírody

| Název integrovaného bloku | Cestou přírody |
|-------------------------------------|---|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Naučit děti vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit ji chránit a vytvořit otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|--|--|
| chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci | být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem zorganizovat hru záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) |
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí | pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) |
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti | vytváření základů pro práci s informacemi | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|---|
| umí odmítnout | pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy | mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí |
| ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku | vytváření základů pro práci s informacemi | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| | | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) |
| | | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) |
| | | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci |
| seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije | uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), | |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|--|
| | | chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) |
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným | rozvoj společenského i estetického vkusu | porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé |
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit | pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit | rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) |

6.1.3 Cestou umění

| Název integrovaného bloku | Cestou umění |
|-------------------------------------|--|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Pěstovat v dětech zájem o hudbu, knihy a výtvarné umění. Posilovat v dětech radost z objevování, rozvíjet tvořivost, fantazii a představivost. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|---|
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého | rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám | uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|---|
| | | zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) |
| | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova |
| se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | rozvoj schopnosti sebeovládání | těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním domluvit se slovy i gesty, improvizovat |
| klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo | vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) | vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je porozumět běžným projevům vyjádření emocí a |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|--|
| | | nálad |
| | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) | sledovat očima zleva doprava chápat slovní vtip a humor sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) |
| | rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocít, získané dojmy a prožitky vyjádřit | popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči |
| má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí | rozeřšovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, | zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|--|
| | rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| | rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání | vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení |
| má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách | chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat |
| chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování | vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu | mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) |

6.1.4 Cestou vztahů

| Název integrovaného bloku | Cestou vztahů |
|-------------------------------------|--|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Rozvíjet základní společenské návyky, navozovat nová přátelství, obohacovat vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi dětmi, a vést děti k odpovědnosti za své chování. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|--|--|
| soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) | prožívat radost ze zvládnutého a poznaného rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory |
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem | ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými | chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. |
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) | vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim |
| samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) | prožívat radost ze zvládnutého a poznaného rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory |
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) | vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|--|---|
| | | prožívat radost ze zvládnutého a poznaného rozhodovat o svých činnostech |
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého | seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému | dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla |
| dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) | vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného rozhodovat o svých činnostech |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem | uvědomění si vlastního těla | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) |
| | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) |
| se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla | poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v | začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti uplatňovat návyky v základních formách |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|---|---|
| společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy | tomto prostředí | společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci | <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) | nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách | <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> |
| se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem | <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným</p> |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|--|--|
| | | způsobem, respektovat ho |
| spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat | rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |

6.1.5 Cestou zdraví a pohybu

| Název integrovaného bloku | Cestou zdraví a pohybu |
|-------------------------------------|--|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Vést děti ke zdravému životnímu stylu, zdravému pohybu, vnitřní pohodě a odpovědnosti za své zdraví. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|---|
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení | postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí |
| si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky | rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách | pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) |
| | rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|--|---|
| | | odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství |
| se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu | poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem | rozvoj fyzické i psychické zdatnosti | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla |
| komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou | rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství |
| | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu | poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech |
| | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) | přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--|--|--|
| | | <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> |
| <p>rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p> | <p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> | <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> |
| | <p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> | <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> |
| | <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> | <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> |
| <p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p> | <p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> | <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|--|
| | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> |
| chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---|---|---|
| | | utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) |
| si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu | rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) | osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě | mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem |

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Obsah vzdělávání je v ŠVP rozpracován do pěti integrovaných bloků. Obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení dětských osobností. Usilujeme o co největší propojení vzdělávacích oblastí tak, aby naše pedagogické působení bylo přirozené a účinné. Pracujeme cílevědomě,

respektujeme cíle a záměry vzdělávání, směřujeme svoji práci k osvojení očekávaných kompetencí. Časový prostor pro realizaci ŠVP zůstává otevřený, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, zájmy a potřeby dítěte. Vzdělávací obsah ŠVP je východiskem při tvorbě TVP, který tvoří učitelky na svých třídách. Témata volíme taková, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností.

6.3 Dílčí projekty a programy

| Doplňkový program | LOGOPEDICKÁ PREVENCE |
|-----------------------|---|
| Hlavní záměr | Záměrem je rozvíjet řeč a předcházet řečovým vadám tím, že budeme podporovat dýchání, sluchové vnímání, pozornost, gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení, správnou výslovnost a komunikační dovednosti. |
| Organizace | Vedou třídní učitelky ve třídách |
| Časový rozsah | Probíhá pravidelně 1 - 3x týdně v průběhu celého roku |
| Věková skupina | 3 – 6 let |
| Náplň kroužku: | <ul style="list-style-type: none"> ○ procvičování rtů, zubů, jazyka ○ stimulace spodiny dutiny ústní, tváří ○ nácvik pohyblivosti tvrdého a měkkého patra ○ nácvik pohyblivosti horní a dolní čelisti ○ nácvik správného dechového stereotypu ○ Artikulační cvičení ○ Rozvoj hrubé motoriky ○ Jemné motoriky a grafomotoriky ○ zdokonalování řečové techniky, kultivaci mluvního projevu ○ schopnosti překonat obavu z mluvení a vystupování před lidmi ○ schopnosti práce v kolektivu ○ schopnosti spontánního sebevyjádření ○ Zrakovou a sluchovou perцепci, paměť a diferenciaci ○ Rytmizace |

| | |
|---------------------------|---|
| Pomůcky | <p>Využíváme pomůcky na dechová cvičení (větrníky, papírové ubrousky, peříčka, bublifuk, lehké míčky). Dále máme k dispozici malá zrcátka na zrakovou oporu při procvičování motoriky mluvidel. Kartičky na motorická cvičení, oromotoriku.</p> <p>Využíváme pomůcky z Klokanova kufru.</p> |
| Vzdělávací oblasti | <p>Dítě a jeho tělo: rozvoj správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte</p> <p>Dítě a psychika: osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění</p> <p>Dítě a ten druhý: rozvoj vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností</p> <p>Dítě a společnost: posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace</p> <p>Dítě a svět: rozvoj schopnosti vyjádřit postoj</p> |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ správně vyslovovat ○ samostatně a smysluplně vyjadřovat svoje myšlenky, nápady ○ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ○ rozšiřovat aktivní slovní zásobu ○ porozumět slyšenému ○ domluvit se slovy i gesty |

| Doplňkový program | KOUZELNÁ HLÍNA |
|-------------------------------|---|
| Hlavní záměr | Dítě se naučí pracovat s hlínou, tvořit a seznámí se s modelářskými technikami. Program přináší dětem radost, osobní uspokojení a možnost sebevyjádření. |
| Organizace | V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě |
| Časový rozsah | Program pravidelně realizujeme 3- 4 x za školní rok |
| Věková skupina | 3-6 let |
| Hlavní okruhy činností | <p>Manipulační činnosti s pomůckami a nástroji potřebnými k práci s keramickou hlínou.</p> <p>Spontánní hra a experimentace s hlínou.</p> <p>Grafické napodobování symbolů a znaků.</p> <p>Zkoumání a poznávání vlastností materiálu.</p> <p>Konkrétní operace: modelování z hroudy, z válečků, z kuliček, z plátů, z volné ruky, lepení, zdobení.</p> <p>Barvení, glazování výrobků, vypalování v peci, výstavky prací dětí.</p> |
| Vzdělávací oblasti | <p>Dítě a jeho tělo: rozvoj koordinace ruky a oka při modelování podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku</p> <p>Dítě a psychika: rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností</p> <p>Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností</p> <p>Dítě a společnost: rozvoj estetického vnímání a cítění</p> <p>Dítě a svět: osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás</p> |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ ovládnout koordinaci ruky a oka |
| | |

| | |
|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none">○ umět uklidit výtvarný materiál a pomůcky○ vyjádřit zážitky, prožitky a myšlenky různým způsobem○ umět se soustředit na práci, na úkol○ projevit radost, vymýšlet nová řešení○ dodržovat dohodnutá pravidla při společné tvorbě |
|--|--|

| Doplňkový program | SEZNAMOVÁNÍ S AJ |
|------------------------|---|
| Hlavní záměr | Hlavním cílem programu je seznámit děti formou her, říkanek, písniček s cizím jazykem. |
| Organizace | Vedou třídní učitelky ve třídách |
| Časový rozsah | Angličtina pro nejmenší probíhá pravidelně 1x týdně v průběhu celého roku |
| Věková skupina | 4-7 let |
| Hlavní okruhy činností | Hry nejrůznějšího zaměření podporující řečové schopnosti a dovednosti anglického jazyka. Sluchové, rytmické hry, hry se slovy. |
| Vzdělávací oblasti | Dítě a jeho tělo: rozvoj a užívání všech smyslů Dítě a psychika: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních, produktivních Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností Dítě a společnost: osvojení si základních poznatků o cizím jazyku Dítě a svět: mít povědomí o cizích jazycích |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ sluchově rozlišovat anglická slova ○ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ○ spolupracovat s ostatními ○ znát základní anglická slova a umět je použít ○ porozumět cizímu jazyku |
| Doplňkový program | AJĀÁČEK |
| Hlavní záměr | Hlavním cílem je seznámit děti s ICT technikou, s prací na PC a jeho využitím. |
| Organizace | V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě. |

| | |
|-------------------------------|---|
| Časový rozsah | Program realizujeme průběžně 1 x týdně |
| Věková skupina | 4-6 let |
| Hlavní okruhy činností | Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant. Smyslové hry, hry zaměřené ke cvičení různých forem paměti. Praktické užívání interaktivního LCD panelu, programovatelné včelky a PC. |
| Vzdělávací oblasti | Dítě a jeho tělo: podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku Dítě a psychika: rozvoj paměti, pozornosti, soustředěnosti Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností Dítě a společnost: seznamovat se základy práce na PC Dítě a svět: mít povědomí o technickém prostředí |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ rozlišovat pomocí zrakového vnímání, podporovat hmatové vnímání ○ umět se soustředit na práci, na úkol ○ spolupracovat ve dvojici Ø vědět, jak pracovat s PC ○ porozumět technickému prostředí |

| Doplňkový program | PLAVECKÝ KURZ |
|-------------------------------|--|
| Hlavní záměr | Hlavním cílem plaveckého kurzu je seznámit děti s vodním prostředím a umožnit jim hravým způsobem, přiměřeným jejich věku, přirozený a radostný pohyb ve vodě. |
| Organizace | Plavecký kurz vede za úplatu Plavecká škola Jičín v Aqua centru Jičín |
| Časový rozsah | Plavecký kurz probíhá v rozsahu 10 lekcí |
| Věková skupina | 3 - 6 let |
| Hlavní okruhy činností | Základní plavecké dovednosti Prvkové plavání Znakové plavání Potápění |
| Vzdělávací oblasti | Dítě a jeho tělo: rozvoj hrubé motoriky a jemné motoriky Dítě a psychika: rozvoj smyslového vnímání Dítě a ten druhý: seznámit se s bezpečností ve vodním prostředí Dítě a společnost: získání kladného vztahu k vodnímu prostředí Dítě a svět: seznámit s vodním prostředím |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ zvládnout základní plavecké dovednosti ○ získat cit pro vodu ○ znát rizika, úrazy v bazénu ○ odstranit strach z vody ○ dodržovat dohodnutá pravidla v bazénu |

| Doplňkový program | LYŽAŘSKÝ KURZ |
|---------------------------|---|
| Hlavní záměr | Cílem je osvojení si základních lyžařských dovedností, popř. jejich rozvoj, formou zábavných her na sněhu |
| Organizace | Lyžařský kurz vede za úplaty |
| Časový rozsah | Jedná se o dopolední 5-denní výjezdový kurz pro děti od 4 let v termínu 14. – 18. ledna 2019 |
| Věková skupina | 4 – 7 let |
| Náplň kurzu | Seznámení s technikou jízdy na lyžích Seznámení s jízdou na vleku Zábavné hry na sněhu |
| Vzdělávací oblasti | Dítě a jeho tělo: lokomoční pohybové činnosti Dítě a psychika: vyprávění toho, co dítě slyšelo a zhlédlo Dítě a ten druhý: běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým Dítě a společnost: běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování Dítě a svět: rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám |
| Výstupy | <ul style="list-style-type: none"> ○ zachovávat správné držení těla ○ pojmenovat většinu toho co zhlédlo ○ navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ○ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi |

7 Systém evaluace

| Oblast | Cíle a kritéria | Nástroje | Časové rozvržení | Zodpovědnost |
|--------------------------|---|--|--|------------------------|
| Koncepce a rámec školy | Soulad TVP – ŠVP – RVP PV - hodnocení, naplňování záměrů Evaluace spolupráce s rodiči - informovanost o činnostech v MŠ, informovanost o výsledcích vzdělávání dětí, dotazník pro rodiče, úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP Evaluace spolupráce se ZŠ - společné akce a aktivity, předávání zkušeností, předávání informací před zápisem do ZŠ – návrh odkladů školní docházky | monitoring hospitace pedagogické rady vlastní hodnocení školy rodičovské schůzky nástěnky webové stránky fotodokumentace individuální rozhovory dotazníková anketa ústní zhodnocení po ukončení akce na ped. radě písemný záznam vlastní hodnocení školy | průběžně 1x měsíčně 1x ročně průběžně dle zájmů rodičů a potřeb pedagogů | ředitelka MŠ, učitelky |
| Pedagogické vedení školy | Řízení MŠ - styl řídicí práce, podpora týmové spolupráce, motivace zaměstnanců, rozdělení kompetencí a odpovědností Personální a pedagogické zajištění - hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení (počet, úvazky), hodnocení pedagogů z hlediska kvalifikace, hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce, sebehodnocení Psychosociální podmínky - kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního cítění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů Materiální podmínky - kvalita zařízení a vybavení MŠ, kvantita vybavení a spotřebního materiálu, využitelnost, dostupnost Osobní rozvoj pedagogů - uplatnění poznatků z | vlastní hodnocení školy hospitační protokol vzájemné hospitace sebehodnocení - hodnotící dotazník pozorování pedagogické rady konzultace pedagogické rady hospitace | 1 x ročně dle hospitačního plánu dle plánu průběžně průběžně | ředitelka MŠ, učitelky |

| Oblast | Cíle a kritéria | Nástroje | Časové rozvržení | Zodpovědnost |
|-----------------------------|---|--|---|--|
| | DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu | | | |
| Kvalita pedagogického sboru | Hodnocení pedagogů z hlediska kvalifikace Hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce Sebehodnocení Osobní rozvoj pedagogů • Uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci • Autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu • Autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu | hospitační protokol posouzení své práce dle kritérií pozorování konzultace pedagogické rady hospitace sebehodnocení – hodnotící dotazník | Hospitace dle plánu 1x ročně Průběžně Dle plánu | Ředitelka MŠ a učitelky |
| Vzdělávání | Organizace • Organizace života dětí, organizace vzdělávacího procesu Životospráva • Kvalita stravy a kultura stolování, denní režim, pobyt venku, zajištění pohybu, zajištění odpočinku, podpora zdravého životního stylu Evaluace integrovaných bloků • Zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření Evaluace témat jednotlivých integrovaných bloků • Zhodnotit témata dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení Evaluace dílčích projektů • Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces • Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP | pedagogické rady hodnotící dotazník vlastní hodnocení školy pedagog. a provozní porady pozorování vzájemné hospitace konzultace pedagogů | Dle plánu 1x ročně 1x měsíčně průběžně | Ředitelka MŠ učitelky provozní pracovnice |
| Vzdělávací výsledky | Záznamy o rozvoji dítěte • Vytvářet přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte | Záznamy do diagnostického záznamu dítěte Konzultace učitelek Konzultace s rodiči Pedagogické rady | 2 x ročně, nebo dle potřeby | Ředitelka MŠ učitelky |

| Oblast | Cíle a kritéria | Nástroje | Časové rozvržení | Zodpovědnost |
|--|--|--|-----------------------------|------------------------|
| Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti) | Evaluace individuálních plánů a PLPP • Zhodnotit pokroky dětí se SVP | Záznamy do diagnostického záznamu dítěte Konzultace učitelek Konzultace s rodiči | 2 x ročně, nebo dle potřeby | Ředitelka MŠ, učitelky |